

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนต์ธีร์ ศุภมงคล. การวิเทศบายของไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดพิมพ์
เนื่องในโอกาสครบรอบ 50 ปีแห่งการสถาปนา 27 มิถุนายน 2527, 2527.
- กฤตธี กิจปฏิพัทธ์ แปล. ไม่...ปฏิเสธ = Getting past no. กรุงเทพมหานคร: ผู้จัดการ, 2536.
- กองบัญชาการทหารสูงสุด กรมยุทธศึกษาทหาร. ประวัติศาสตร์การสงครามของไทยในสมัย
สงครามมหาเอเชียบูรพา. กรุงเทพมหานคร: กรมยุทธศึกษาของบัญชาการทหารสูงสุด
กระทรวงกลาโหม, 2540.
- จารุบุตร เรื่องสุวรรณ. นิทานเสรีไทย. วารสารวิทยาลัยการค้า 5 (เมษายน-กันยายน 2527) :
3-12.
- จำลอง ทองดี. แผ่นดินใหญ่: เรื่องราวและสารคดีแห่งชีวิตจริง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
ผู้นำการเมือง, 2538.
- จิตรจำนงค์ สุภาพ. การพัฒนาระบบการทูต. กรุงเทพมหานคร: สุทธิสารการพิมพ์, 2535.
- ไชยวัฒน์ คำชู. รองศาสตราจารย์ ดร. คนบตีคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
สัมภาษณ์. 15 มิถุนายน 2544.
- ดิเรก ชัยนาม. ไทยกับสงครามโลกครั้งที่สอง. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2513.
- ดุสิต บุญธรรม. ไอ เอส เอส กับประเทศไทย. มติชนสุดสัปดาห์ 7 (2 กันยายน 2527) : 16-18.
- แถมสุข นุ่มนนท์. การปกครองและสังคมไทย. นครปฐม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2521.
- แถมสุข นุ่มนนท์. ขบวนการต่อต้านญี่ปุ่นของประเทศไทยสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง.
วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร 1 (ตุลาคม-ธันวาคม 2520) : 76-94.
- แถมสุข นุ่มนนท์. เมืองไทยสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดวงกมล,
2521.
- ทวี จุลละทรัพย์. ชาติอยู่เหนือสิ่งอื่นใด บันทึกความจำ ของ พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์.
กรุงเทพมหานคร, 2541.
- ทศ พันธุ์มเสน . กบฏผู้ชาติ. ยุทธโฆษ 97 (มกราคม-มีนาคม 2532) : 34-50.
- ทศ พันธุ์มเสนและจินตนา ยศสุนทร. จากมหาสงครามสู่สันติภาพ. กรุงเทพมหานคร:
คณะกรรมการดำเนินงานฉลอง 100 ปี ชาตกาลนายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส
ภาคเอกชน, 2542.
- ประจิต วราภรณ์. วรรณกรรม "เสรีไทย". กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า, 2540.

- ปรีดี พนมยงค์. จดหมายของนายปรีดี พนมยงค์ถึงพระพิศาลสุขุมวิทเรื่องหนังสือจดหมายเหตุของเสรีไทย. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์การพิมพ์, 2522.
- ปรีดี พนมยงค์. นายปรีดี พนมยงค์เล่าเรื่อง ขบวนการเสรีไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จิรานุสรณ์, 2527.
- ปรีดีสาร, บรรณาธิการ. วันสิทธิมนุษยชน วันธรรมศาสตร์. ปรีดีสาร : 69-201.
- เพ็ญญา หงส์ทอง. รำลึก 50 ปีสันติภาพไทย ประวัติศาสตร์นอกบทเรียน. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 42 (13-19 สิงหาคม 2538) : 17-18.
- เพ็ญศรี กาญจนมัย, ญี่ปุ่นสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร: เนติกุลการพิมพ์, 2538.
- เพลิง ภูผา. สงครามการเมือง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ฉัตรพี, 2541.
- ฟุ้ง ศรีวิจารณ์. คำพิพากษาคดีเสรีไทยจากสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พัฒนา, 2522.
- ศุภสวัสดิ์วงศ์สนิท สวัสดิวัตน์, ม.จ. บันทึกลับพันโทอรุณ เสรีไทย 136. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์, 2538.
- วิมล วิริยะวิทย์. เสรีไทย: ประวัติการทำงานจากบทสัมภาษณ์ บันทึกและเอกสารทางการสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ภาพพิมพ์, 2542.
- (วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร, การกระจายกลไกสถานะสงครามกับอังกฤษและเครือจักรภพ. กรุงเทพมหานคร (อัดสำเนา) น. 1-50)
- วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร. ดร. ภาควิชาสังคมศาสตร์ และการเมืองราชบัณฑิตยสถาน. สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2543. 16 กรกฎาคม 2544
- วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร. นามานุกรมเสรีไทย ปฏิบัติการรับใช้ชาติของวีรชนไทยระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 เล่มที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ปิชนะซอฟท์เซ็ท, 2538
- เศรษฐสยาม. สหรัฐอเมริกา: ยุทธศาสตร์รองความเป็นเจ้า. กรุงเทพมหานคร: โครงการวิถีทรรศน์, 2541.
- สรศักดิ์ งามขจรกุลกิจ. ขบวนการเสรีไทยกับการเมืองภายในของไทยระหว่าง พ.ศ.2481-2492. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สถาบันเอเชียศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- สรศักดิ์ งามขจรกุลกิจ. รายงานฉบับย่อ เรื่องขบวนการเสรีไทย. กรุงเทพมหานคร: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- ส. พลายน้อย. ขบวนการเสรีไทย. สารคดี 11 (สิงหาคม 2538) : 122-155.
- ส. ศิวรักษ์. อธิบายแนวคิดปรัชญาการเมืองฝรั่ง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, 2520.
- สุตมัย ศรีสุข. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศระหว่างสงครามโลกครั้งที่หนึ่งและครั้งที่สอง.

- กรุงเทพมหานคร: ก้าวหน้าการพิมพ์, 2516.
- สุพจน์ ตำนตระกุล. นายปรีดี พนมยงค์ เล่าเรื่องขบวนการเสรีไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
จิรวรรณนุสรณ์, 2527.
- สุภัทร สุคนธาภิรมย์ ณ พัทลุง. การเกิดขึ้น-ตั้งอยู่-และดับไปของขบวนการเสรีไทย.
ศิลปวัฒนธรรม 10 (สิงหาคม 2532) : 120-134.
- สุภัทร สุคนธาภิรมย์ ณ พัทลุง. ขบวนการเสรีไทยกับการเมือง. มติชนสุดสัปดาห์ 10 (18 มีนาคม
2533) : 22-23.
- สุรัชย์ ศิริไกร. รองศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
และการเมือง. สัมภาษณ์. 10 สิงหาคม 2544. 17 สิงหาคม 2544.
- แสงประทีป. ขบวนการเสรีไทยของปรีดี พนมยงค์, ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช, ป๋วย อึ๊งภากรณ์.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บันดาสารีน, 2516.
- อดีตเสรีไทย ทายาท และผู้ศรัทธา. เอกราชได้มา...ด้วยการต่อสู้. กรุงเทพมหานคร: จัดพิมพ์เป็นที่
ระลึกในวันสันติภาพ 16 สิงหาคม 2488 ครบ 40 ปี 16 สิงหาคม 2528, 2528.
- "อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ นายสงวน ตูลารักษ์ ณ เมรุวัดธาตุทอง วันเสาร์ ที่ 9
กันยายน 2538", 2538. หน้า 82.
- "อนุสรณ์นายปราโมทย์ พึ่งสุนทร วันที่ 28 พฤศจิกายน 2525", 2525 หน้า 34.
- อรรรรณ ปิรันธน์โอวาท. การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2534.
- อรรรรณ ปิรันธน์โอวาท. วาทะสำคัญของไทยและการวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา
วาทวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- อรรรรณ ปิรันธน์โอวาท. หลักและปรัชญาของวาทวิทยา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- อวยพร พานิชและคณะ. ตำราประกอบการสอนวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: คณะ
นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- อุบล จิระสวัสดิ์. สภาวะทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ในระหว่างสงคราม
โลกครั้งที่สอง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

ภาษาอังกฤษ

- De Vito. The Interpersonal Communication Book .New York: Harper Collins Publishers, 1992c.
- Larry Allen Nicksch. United States Foreign Policy in Thailand's World warII Peace Settlements with Great Britain and France . Ph.D. Dissertation Georgetown University, 1976.
- Malcolm O. Sillars .Message, Meanings, and Culture: Approaches to Communication Criticism .Utah: R.R. Donnelley&Sons Company, 1995c.
- Nick Lacey. Image and Representation : Key Concept in Media Studies. London: Macmilalan Press, 1998.
- Richard D. Rieke and Malcolm O. Sillars. Argumentation and the Decision Making Process . Utah: Harper Collins Publishers, 1992c.

ภาคผนวก

1. สารของเซอร์ซิลที่เป็นโทรเลขลับและด่วนที่สุด ส่งจากกรุงลอนดอนถึง
สถานอัครราชทูตอังกฤษในกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2484 (ซึ่งได้ส่งไปถึงเอก
อัครราชทูตอังกฤษในกรุงวอชิงตันพร้อมกัน) มีข้อความดังนี้

(CYPHER)

WAR CABINET DISTRIBUTION.

TO: UNITED STATES OF AMERICA.

FROM FOREIGN OFFICE TO WASHINGTON.

D. 8/45 p.m. 6th December, 1941.

No. 6762

6th December, 1941.

Repeated to Bangkok No. 589.

0 0 0 0

MOST IMMEDIATE.

SECRET.

1. In view of latest reports, Prime Minister would wish to send following message to Thai (Siamese) Prime Minister for his confidential information if the President sees no objection.

(Begins)

2. There is possibility of imminent Japanese invasion of your country. If you are attacked defend yourself. We shall come to your aid to the utmost of our power and will safeguard independence of your country. (Ends)

3. Please consult President at once and repeat your reply to Bangkok.

INDIV (สุพจน์ ด้านตระกูล, 2527: 52-53)

2. โปรดมอบต่อนายกรัฐมนตรีไทย ซึ่งสารของนายกรัฐมนตรี
มนตรีอังกฤษที่แก้ไขแล้ว(ส่งมาจาก ลอนดอนถึงสถานอัครราชทูตอังกฤษใน
กรุงเทพฯ. เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2484) มีใจความดังต่อไปนี้

There is possibility of imminent Japanese
invasion of your country. If you attack defend yourself. The
preservation of the full independent and sovereignty of
Thailand is a British interest and we shall regard an attack
on you as at upon ourselves.

(“อนุสรณ์นายปราโมทย์ พึ่งสุนทร วันที่ 28 พฤศจิกายน 2525.”,
2525: 34)

3. สารของเซอร์ชิลทั้ง 2 ฉบับ มาเปรียบเทียบให้ชัดเจนดังต่อไปนี้

"...Prime Minister Winston Churchill's Message to Prime Minister Pibul Songgram received on December 8 1941.

1.1 As contained in the secret cable from British Foreign Office to U.S. Department of State.

"There is possibility of Imminent Japanese invasion of your country. If you are attacked defend yourself. We shall come to your aid to the utmost of our power and will safeguard independence of your country."

1.2 As delivered by British Minister in Bangkok to Prime Minister Pibul Songgram.

" There is possibility of imminent Japanese invasion of your country. If you are attacked defend yourself. The preservation of the full independence and sovereignty of Thailand is a British interest and we shall regard an attack on you as attacked upon ourselves".

(วิจิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร, 2538: 9)

4. หนังสือพิมพ์อเมริกัน Washington Times Herald (วอชิงตัน ไทมส์ ฮีรัลด์) ฉบับวันที่ ๑๘ ธ.ค. ได้ลงพิมพ์จากรายงานของผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ นั้นที่ได้เล็ดลอดออกจาก ประเทศไทยส่งไปให้ มีความดังต่อไปนี้

"The Thailanders, shocked by news of the surrender, wept as they stood dazed in the streets."

(สุพจน์ ด้านตระกูล, 2527: 62 –66)

5. FORMAL AGREEMENT for the termination of the state of war
between Siam and Great Britain and India

FORMAL AGREEMENT

for the termination of the state of war
between Siam and Great Britain
and India

Signed at Singapore on 1st January
1946.

WHEREAS by a Proclamation made in Bangkok on August 16th 1945 the Regent of Siam did. In the name of his Majesty the King of Siam, proclaim the declaration of war made by Siam on January 25th 1942 against the United Kingdom to be null and void in that it was made contrary to the will of the Siamese people and in violation of the constitution and laws of Siam, and

WHEREAS the proclamation of August 16th 1945 aforesaid was the same day unanimously approved by the National Assembly of Siam, and

WHEREAS the Siamese Government have repudiated the Alliance entered into by Siam with Japan on December 21st 1941 together with all other Treaties. Pacts or Agreements concluded between Siam and Japan, and

WHEREAS the Siamese Government are anxious to play their full part in mitigating the effects of the war, particularly in such measures may be designed to assist in the restoration of international security and general economic welfare, and

WHEREAS the Government of the United Kingdom and the Government of India, in consideration of

the acts of repudiation already carried out by the Siamese Government, and not unmindful of the services rendered by the resistance movement in Siam during the war with Japan, desire to bring the state of war to an immediate end,

NOW THEREFORE the Government of the United Kingdom and the Government of India on the one hand and the Siamese Government on the other, being desirous of renewing the relations of close friendship which existed before the war, have resolved to conclude an agreement for these purposes and have accordingly appointed as their plenipotentiaries:

Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland:

Mr. M.E. Dening, C.M.G., O.B.E.

Government of India:

Mr. M.S. Aney

Siamese Government:

His Serene Highness

Prince Viwatchai Chaiyant

Lieutenant-General Phya Abhai

Songgram

Nai Serm Vinicchayakul

(ดิเรก ชัยนาม, 2513: 470-471)

6. สหรัฐอเมริกา ได้มีนโยบายเกี่ยวกับประเทศไทยที่แจ้งต่อ
รองผู้อำนวยการสำนักงานบริการยุทธศาสตร์โดยจดหมายของ มร.คอร์ด
เดลล์ ฮัลล์ ฉบับเลขที่ 892.01/32 ลงวันที่ 26 สิงหาคม ค.ศ.1943
(พ.ศ.2486) ซึ่งกล่าวถึงนโยบายของอเมริกันไว้ดังต่อไปนี้

892.01/32

The Secretary of State to the Deputy Director of the
Office of Strategic Services (Goodfellow)

Washington, August 26, 1943

My Dear Colonel Goodfellow: In reply to your
oral inquiry of August 4 relating to possible American
operations conducted in connection with a Free Thai
movement, the position of the Department of State is as
follows:

The United States recognizes Thailand as an
independent state which is now under the military
occupation of Japan. This Government does not recognize
the Thai Government as it is now constituted; but this
Government has refrained from declaring war on Thailand,
has continued to recognize as "Minister of Thailand" the Thai
Minister in Washington who has denounced his
Government's cooperation with Japan, and has
sympathetically regarded a Free Thai movement in which
he is prominent.

The Government of the United States looks
forward to the reestablishment of Thailand's independence
as quickly as possible. Available information indicates that
there remain in the present Thai Government a number of
officials who opposed the capitulation of that Government to
Japanese pressure. It is understood that Luang Pradist

Manudharm (known also as Nai Pridi Bhanomyong), a member of the Council of Regents, is one of these officials and that he has participated prominently in a secret movement which aims to restore the Government as it was constituted prior to the Japanese invasion.

In the light of this understanding Luang Pradist Manudharm is presumed by the Government of the United States to represent a continuity in the Government of Thailand as it was constituted prior to the defection of the Thai Prime Minister to the Japanese at the time of the Japanese invasion and to be one of the outstanding leaders in the movement for Thai independence. Accordingly, until this Government has indications to the contrary from the Thai people, it feels warranted, without in any way committing itself in respect to the future, in regarding Luang Pradist as one of the leading representatives in Thailand of the Thai nation.

The attitude of this Government, as above outlined, is a provisional position pending a free expression of the wishes of the Thai people following the liberation of Thailand by United Nations forces. The efforts of the Government of the United States are and should be limited to assisting the Thai people to restore a native regime capable of discharging its responsibilities and free from foreign control. The final choice of the leaders of such a government is a matter for the Thai people alone to decide.

It is believed that this will give you information you wished.

Sincerely yours,

Cordell Hull.

(ปรีดี พนมยงค์ , 2527: 95-99)

7. ก่อนที่ประธานาธิบดีรูสเวลท์จะเดินทางไปประชุมร่วมกับ มร.เซอร์ ชิลล์ นายกรัฐมนตรีบริเตนใหญ่ และจอมพลสตาลินที่นคร ยัลตา (Yalta ตั้งอยู่ที่ แหลมไครเมียของสหภาพโซเวียต) ในต้นเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.1945 (พ.ศ.2488) นั้น ท่านมีบัญชาให้กรมกิจการปาซิฟิกตะวันตกเฉียงใต้แห่งกระทรวงการต่างประเทศจัดทำบันทึก เพื่อท่านอาจใช้ในการสนทนากับมร. เซอร์ชิลล์และจอมพลสตาลินเกี่ยวกับสถานภาพภายนอกของประเทศไทย ปรากฏความตามหนังสือของรัฐบาลอเมริกัน ชื่อ Foreign Relations of The United States ค.ศ.1945 เล่ม 6 หน้า 1242-1244 ดังต่อไปนี้

892.01/1-1345

Memorandum Prepared in the Division of Southwest Pacific Affairs.

Washington, January 13, 1945

Memorandum for the President

(for possible use in discussion

with Mr. Churchill and Marshal

Stalin)

Subject: Future Status of Thailand

British policies towards Thailand are divergent from ours. The British regard Thailand as an enemy and it is their view:

1. That Thailand's postwar independence should be conditioned on its acceptance of "special arrangements for security or economic collaboration within an international system."

2. That the peninsula of Thailand from Malaya to about 12 north latitude should be considered a vital strategic area and its defense under international security arrangements be undertaken by a protecting power or by an international consortium. This is reported to be the

opinion of Mr. Churchill. Such action might substantially impair Thai administrative rights in the area.

3. That actual military government will not be needed, except perhaps in combat zones. However, they believe that an Allied Control Commission should be established in Thailand, which should be continued for some time.

4. That they should not deal at the present time with any Thai Government.

In contrast, we do not regard Thailand as an enemy but as an enemy occupied country. We recognize the Thai Minister in Washington as "Minister of Thailand" with a status similar to that of the Danish Minister. We favor a free, independent Thailand, with sovereignty unimpaired and ruled by a government of its own choosing. Thailand is the one country in Southeast Asia which was still independent before the war. We believe that it would be prejudicial to American interests throughout the Far East if, as the outcome of the war in which we will have had the major part in defeating Japanese aggression, Thailand should be deprived of any of its prewar territory or should have its independent status impaired. The history of European pressure on Thailand and of European acquisition of territory in Southeast Asia is vivid in Asiatic memories. This Government cannot afford to share responsibility in any way for a continuance towards Thailand of prewar imperialism in any gust.

Within Thailand, the administration which first yielded to Japan and which was notoriously collaborationist has been replaced by an administration largely controlled by Pradist, present Regent, most

respected of Thai leaders and opponent of Japan from the first. American contact has been established with Praidist who is actively siding allied intelligence work and who has expressed his desire that Thailand enter the war against Japan and that the Thai Army fight by the side of the Allied.

It is the view of the Department that an effort should be made to persuade the British to alter their plans so that they are not inconsistent with our own. It is believed that if Thailand joins in the war against Japan she should be treated as a liberated country and her government be recognized, at least provisionally. Although there are disadvantages from a political viewpoint in having American troops, except where militarily essential, participate in the recovery of European colonial areas, there would be advantages from a political viewpoint in having American troops under independent American command responsible for the liberation of Thailand, rather than having Thailand occupied as enemy territory by British forces. Whether or not American forces should be used in Thailand, however, is a question which would presumably be decided in the light of over or strategic considerations.

Attached is a brief memorandum regarding the Regent Pradist.

และบันทึกย่อเกี่ยวกับผู้สำเร็จราชการประติษฐ์มา
ด้วย โทรเลขลับด่วนมากถึง ร.ม.ต. กระทรวงการต่างประเทศ
อเมริกัน และถึงลอร์ดเมานท์แบตเดนมีข้อความตรงกัน และได้รับ
คำตอบจาก ร.ม.ต. อเมริกันดังต่อไปนี้

SLAM

740.0011 P.W./5-2948

Memorandum Prepared in
the Department of State

(Washington) May 28, 1945.

The following message for the
Secretary of States from RUTH was received by the
Department of States on May 21, 1945.

"Thai Resistance Movement, in all
its dealings, has continually adhered to the advice of
American representatives not to take any premature action
against the enemy. But at this time, I believe the Japan
desire to fight can be weakened if the Resistance
Movement no longer tries to remain under cover. The
Japan will be more quickly forced to surrender
unconditionally to the allies because of the fear of the
dissolution of the so-called co-prosperity sphere.
Nevertheless, we were advised that the Resistance
Movement should attempt to block every effort of the Japs
for assistance from Thailand. We have followed this line as
closely as possible, but you realize the Japs are becoming
more suspicious all the time. Not long ago the Thai
Government would not accede to a Japan demand for an
additional credit of 100,000,000 bahts. I have been
informed by the present government that they will not
remain in office if the Japs persist in this matter. In that

event, a new government would have to be installed and it would have to take action against the Japs by first ordering void all debts and agreements the Pibul regime had contracted with the Japs, including the treaty on the incorporation of four states in Malaya and Shan States(s) into Thailand, as well as declaration of war against England and the United States. The basis of relation between these two nations and Thailand will to us (have to?) be set up as they were prior to Pearl Harbor. Before going ahead with this plan I want to keep you advised of the current situation. Although I am positive that the U.S. has good intentions concerning the independence of Thailand and that they have deep regard for the Thais themselves, I believe if the U.S., on the day of the beginning of our action would declare her respect of Thailand's independence and state that she regards Thailand as a member of the United Nations and not as an enemy, it would greatly encourage the Thai people who are already prepared for any sacrifice. I have also advised the Supreme Commander, SEAC, of this whole matter."

The following reply was sent on May 28, 1945:

"Your message to the Secretary is deeply appreciated." "We understand your desire that Thailand actively oppose the enemy as soon as possible. We are sure you realize, however, that all opposition to our common enemy must be coordinated with the overall strategy against Japan and that it would be unfortunated if the Thai prematurely and before reasonably assured of success should commence overt action which was not integrated with the strategic plan of SACSEA. We hope, therefore, you

will continue your endeavors to prevent premature overt action by resistance movement or action which would precipitate taking over of Thai Government by the Japanese. We are confident, you will keep us and the British fully informed should either development become imminent despite your efforts.

"The sincere desire of yourself and the Thai people to repudiate the Pibul declaration of war and agreements is fully understood and appreciated but it is not clear why present government should resign at this time or what compulsion would cause succeeding government to make such repudiation its first act. It would appear that the resistance movement could more effectively accomplish its objectives when emerging from cover by coordinated surprise attack on enemy supplies, communications, forces, and equipment and by seizure of enemy officers, officials, documents and key points. Political acts of repudiation and realignment with the Allies could follow.

"We attach great importance to existence of an effective constitutional Thai Government on Thai soil to work with Allies. We hope that all possible preparations will have been made to forestall seizure or scattering of important pro-Allied personnel so that such government could promptly function in areas free from Japanese, could direct Thai military operations and coordinate them with Allied operations, and could reestablish effective civil government machinery as areas are liberated.

"The United States cannot unilaterally declare another nation a member of the United Nations but it will be happy publicly to reiterate at an appropriate time its respect for Thai independence and to declare that it has

at no time considered Thailand an enemy. We look forward to the day when both our countries can appropriately make public our common cause against our common enemy.

Grew

Acting Secretary of State

(ปรีดี พนมยงค์ , 2527: 101-108)

8. ความตกลงสมบูรณ์แบบเพื่อเลิกสถานะสงครามระหว่างประเทศไทยกับบริเตนใหญ่ และ อินเดีย และจดหมายเหตุแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศไทย กับ ออสเตรเลียเพื่อที่จะเลิกสถานะสงครามลงนามกัน ณ สิงคโปร์ วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๔

แถลงการณ์

เนื่องจากรัฐบาลไทยสมัยหนึ่งได้ประกาศสงครามกับบริเตนใหญ่ฉะนั้น บริเตนใหญ่จึงได้ถือว่าสถานะสงครามเกิดขึ้นระหว่างประเทศไทยกับบริเตนใหญ่ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

โดยปกติ การที่จะเลิกสถานะสงครามระหว่างสองประเทศนั้น ฝ่ายที่ชนะย่อมจะเรียกร้องบังคับให้ฝ่ายที่แพ้ทำสัญญาสันติภาพ เมื่อได้ลงนามในสัญญาสันติภาพแล้ว สถานะสงครามจึงจะสิ้นสุดลง ประเทศไทยได้ตกอยู่ในภาวะเช่นนี้ด้วย แต่ว่าด้วยเหตุที่คนไทยทั้งภายในและภายนอกประเทศได้ร่วมมือกัน ตั้งกระบวนการต่อต้านประเทศที่เป็นศัตรูกับสัมพันธมิตรขึ้น และได้แสดงเจตจำนงที่จะร่วมกับสหประชาชาติ ประกอบทั้งคณะรัฐบาลที่ รับผิดชอบในการก่อให้เกิดสถานะสงครามขึ้นได้ล้มไปแล้ว บริเตนใหญ่จึงได้ตกลงใจใช้วิธีใหม่ด้วยน้ำใจอันกว้างขวางกล่าวคือ แทนที่จะให้ประเทศไทยทำสัญญาสันติภาพ บริเตนใหญ่ได้เรียกร้องแต่เพียงให้ประเทศไทยยอมรับข้อกำหนดบางประการเกี่ยวกับการที่จะทำให้ทรัพย์สินอันได้เสียหายไปในระหว่างสงครามได้กลับคืนมาและให้ประเทศไทยได้ร่วมมือในการบูรณะเศรษฐกิจและร่วมมือในการจัดประกันความมั่นคง และส่งเสริมสันติภาพระหว่างประเทศ เพื่อป้องกันมิให้เกิดมีสงครามขึ้นในภายหน้า

ข้อกำหนดที่บริเตนใหญ่เรียกร้องให้ประเทศไทยปฏิบัตินั้นได้ทำความตกลง ซึ่งได้ลงนามกันระหว่าง ผู้แทนของสองประเทศที่สิงคโปร์ ในวันที่ 1 มกราคม พุทธศักราช 2489 เมื่อได้ลงนามในความตกลงนี้แล้ว สถานะสงครามระหว่างบริเตนใหญ่และประเทศไทยเป็นอันสิ้นสุดลง ความสัมพันธ์ไมตรี

ระหว่างสองประเทศ ซึ่งเคยมีมาเป็นอันดีแต่กาลก่อนและต้องมาหยุดชะงักลงนั้นเป็น อันกลับคืนมาดังเดิม

บรรดาการใดๆ อันจะต้องตรากฎหมายขึ้นเพื่อดำเนินการตามข้อกำหนดในความตกลงนั้นจะได้เสนอต่อสภาโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

เท่าที่ปรากฏในความตกลงระหว่างประเทศไทยกับบริเตนใหญ่ นั้น ย่อมเป็นที่หวังได้ว่าบริเตนใหญ่ได้เรียกร้องแต่เพียงเท่าที่ควรเรียกและทั้งจะรู้สึกเห็นอกเห็นใจและผ่อนผันในการที่จะใช้บังคับตามความตกลงนั้น บริเตนใหญ่ได้แสดงเจตนาดีให้เห็นแล้ว โดยเสนอที่จะช่วยเหลือในทางการคลังและการเงินให้ประเทศไทยได้ฟื้นฟูเศรษฐกิจได้โดยรวดเร็ว นอกจากนี้ยังถือว่าสถานะสงครามเป็นอันยุติลงและจะดำเนินการโดยทันที ในอันจะกลับเจริญความสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศไทยและแลกเปลี่ยนผู้แทนทางการทูตกัน อีกทั้งรับรองด้วยว่าจะสนับสนุนการที่ประเทศไทยสมัครเข้าเป็นสมาชิกแห่ง สหประชาชาติ เจตจำนงทั้งนี้ย่อมเป็นพยานอย่างหนึ่ง que แสดงให้เห็นความตั้งใจดีของบริเตนใหญ่ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

สำนักนายกรัฐมนตรี

วันที่ 1 มกราคม 2489

ความตกลงสมบูรณ์แบบ
เพื่อเลิกสถานะสงครามระหว่างประเทศไทย
กับบริเตนใหญ่และอินเดีย
ลงนามกับ ณ สิงคโปร์
วันที่ 1 มกราคม 2489

โดยที่ตามประกาศซึ่งได้กระทำ ณ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม ค.ศ.1945 ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์แห่งประเทศไทย ได้ประกาศในพระปรมาภิไธยของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแห่งประเทศไทยว่า การประกาศสงครามซึ่งประเทศไทยได้กระทำเมื่อวันที่ 25 มกราคม ค.ศ.1942 ต่อสหราชอาณาจักรเป็นโมฆะ ด้วยเหตุที่ได้กระทำไปโดยขัดกับเจตจำนงของประชาชนชาวไทยและเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญและกฎหมายของประเทศไทยและ

โดยที่ในวันเดียวกัน ประกาศลงวันที่ 16 สิงหาคม ค.ศ.1945 ดังกล่าวแล้วได้รับความเห็นชอบเป็นเอกฉันท์จากสภาผู้แทนราษฎรของประเทศไทย และ

โดยที่รัฐบาลไทยได้บอกปฏิเสธพันธไมตรีซึ่งประเทศไทยได้กระทำกับญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม ค.ศ.1941 กับทั้งบรรดาสนธิสัญญา กติกาสัญญา หรือ ความตกลงอื่นๆ ซึ่งได้กระทำไว้ระหว่างประเทศไทยกับญี่ปุ่น และ

โดยที่รัฐบาลไทยมีความใฝ่ใจที่จะเข้ามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการบรรเทาผลแห่งสงครามโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการดำเนินบรรดากระบวนการ อันมีความมุ่งหมายที่จะ ช่วยเหลือในการกลับสถาปนาความมั่นคงระหว่างประเทศและ สวัสดิภาพทางเศรษฐกิจทั่วไปและ

โดยที่รัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรและ รัฐบาลอินเดียอาศัยข้อคำนึงเนื่องด้วยการกระทำในการบอกปฏิเสธซึ่งรัฐบาลไทยได้ปฏิบัติไปแล้วและระลึกอยู่ด้วยเหมือนกันถึงความอุปการะที่กระบวนการเคลื่อนไหวต่อต้านในประเทศไทยได้อำนวยให้ระหว่างสงครามกับญี่ปุ่น จึงมีความปรารถนาที่จะให้สถานะสงครามสิ้นสุดลงโดยทันที

ฉะนั้น รัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรและ รัฐบาล
อินเดียฝ่ายหนึ่ง รัฐบาลไทยอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งมีความปรารถนาที่จะ
กลับเจริญความสัมพันธ์ทางไมตรีอันสนิทสนม ซึ่งมีอยู่ก่อน
สงคราม จึงตกลงกระทำความตกลงเพื่อความมุ่งประสงค์ดังกล่าว
และเพื่อการนี้ ได้แต่งตั้งผู้มีอำนาจเต็ม คือฝ่ายรัฐบาลสหราชอาณาจักร
แห่งบริเตนใหญ่และ ไอร์แลนด์เหนือ

นาย ม.อี. เคนนิง, ซี.เอ็ม.จี. โอ.บี.อี.

ฝ่ายรัฐบาลอินเดีย

นาย ม.ส. อาเนย์

ฝ่ายรัฐบาลไทย

หม่อมเจ้าวิวัฒนไชย ไชยันต์

พลโท พระยาอภัยสงคราม

นายเสริม วินิจฉัยกุล

ผู้ซึ่ง เมื่อได้ส่งหนังสือมอบอำนาจเต็มให้แก่กัน
และกัน และได้ตรวจเห็นว่าเป็นไปตามแบบที่ดีและถูกต้องแล้ว ได้
ทำความตกลงกันดังต่อไปนี้

การใช้คืนและการปรับปรุง

ข้อ หนึ่ง

รัฐบาลไทยตกลงว่าจะบอกปฏิเสธ
บรรดากระบวนการเนื่องจากการประกาศสงครามอันได้กระทำเมื่อ
วันที่ 25 มกราคม ค.ศ.1942 ดังกล่าวแล้วข้างต้นและจะจัด
กระบวนการทางนิติบัญญัติและทางปกครองที่ จำเป็นเพื่อให้เป็น
ผลแก่การบอกปฏิเสธนั้น

ข้อ สอง

รัฐบาลไทยแถลงว่าเป็นโมฆะ บรรดาการที่นับว่าได้มาซึ่งอาณาเขตบริติชที่ประเทศไทยได้กระทำ หลังจากวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ.1941 กับทั้งบรรดาหลักสิทธิ ทรัพย์สินและผลประโยชน์ ซึ่งรัฐบาลไทยหรือคนในบังคับไทยได้ มาในอาณาเขตดังกล่าว หลังจากวันที่ว่านั้นรัฐบาลไทยตกลงว่า จะจัดกระบวนการทางนิติบัญญัติที่จำเป็นเพื่อให้เป็นผลตาม คำแถลงข้างบนนี้และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง

(ก) จะยกเลิก และแถลงว่าเป็น โมฆะตั้งแต่ต้น บรรดากระบวนการทางนิติบัญญัติและทาง ปกครองเกี่ยวกับการ ซึ่งนับว่าเป็นการผนวกหรือรวมเข้าในประเทศ ไทยแห่งอาณาเขตบริติช ซึ่งได้กระทำหลังจากวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ.1941

(ข) จะถอนบรรดาเจ้าหน้าที่ทหาร ไทย ตามความต้องการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนหรือฝ่ายทหาร ผู้มีอำนาจออกจากบรรดาอาณาเขตบริติช ตลอดจนบรรดาข้าราชการ และคนชาติไทยซึ่งได้เข้าไปในอาณาเขตเหล่านี้ หลังจากที นับว่าได้ผนวกหรือรวมเข้าในประเทศไทยแล้ว

(ค) จะคืนบรรดาทรัพย์สินที่ได้เอาไป จากอาณาเขตเหล่านี้รวมทั้งเงินตรา เว้นแต่เท่าที่แสดงหลักฐานได้ ว่า ได้ให้ค่าอันเป็นธรรมเป็นการแลกเปลี่ยนกันแล้ว

(ง) จะให้ค่าทดแทนเพื่อความวินาศ หรือความบอบสลายแห่งทรัพย์สินสิทธิและผลประโยชน์ในอาณา เขตเหล่านี้ อันเกิดขึ้นจากการที่ประเทศไทย ยึดครองอาณา เขตเหล่านี้

(จ) จะไถ่ถอนเป็นเงินสเตอร์ลิง จาก ทุนสำรองสเตอร์ลิงที่เคยมีอยู่ ซึ่งธนบัตรไทยที่เดินสะพัดอยู่อันเจ้า

หน้าที่บริติชได้เก็บรวบรวมไว้ในอาณาเขต บริติชที่ประเทศไทยได้
ยึดครองภายหลังวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ.1941

ข้อ สาม

รัฐบาลไทยตกลงว่าจะยอม
รับผิดชอบในการพิทักษ์รักษาและคืนในสภาพไม่เสื่อมเสียบรรดา
ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ทุกชนิดของฝ่าย บริติชใน
ประเทศไทยและในการใช้ค่าทดแทนเพื่อความวินาศหรือความบอบ
สลายที่ได้รับคำว่า "ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์" ให้กินความ
รวมตลอดถึงทรัพย์สินทาง ราชการของรัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักร
จักรและรัฐบาลอินเดีย ทรัพย์สินที่ได้โอนกรรมสิทธิ์หลังจาก
สงครามได้อุบัติขึ้น บำนาญที่ให้แก่คนชาติบริติช สต็อกดีบุก ไม้
สักและ โภคภัณฑ์อื่นๆ เรือและท่าเทียบและสัญญาเช่าและ
สัมปทาน เกี่ยวกับดีบุก ไม้สัก และอื่นๆ ซึ่งให้ไว้แก่ ห้างและ
เอกชนบริติชก่อนวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ.1941 และยังคงสมบูรณ์อยู่
ในวันนั้น

ข้อ สี่

รัฐบาลไทยตกลงว่า จะเลิกการ
พิทักษ์ธุรกิจการธนาคารและการพาณิชย์ฝ่ายบริติชและ ยอมให้
กลับดำเนินธุรกิจต่อไป

ข้อ ห้า

รัฐบาลไทยตกลงว่าจะยอมรับผิดชอบ
โดยบวกดอกเบี้ยตามอัตราส่วนร้อยละสมควรในส่วนการใช้จ่ายเงินค้าง
จ่ายเกี่ยวกับเงินกู้และเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินบำนาญเต็มจำนวนตั้งแต
วันที่หยุดใช้เงินตามระเบียบ

ความมั่นคง

ข้อ หก

รัฐบาลไทยยอมรับนับถือว่า กระบวนการเหตุการณ์ในสงครามกับญี่ปุ่น แสดงให้เห็นความสำคัญของประเทศไทยเนื่องในการป้องกันมลายู พม่า อินเดียและอินโดจีน และความมั่นคงของมหาสมุทรอินเดียและเขตแคว้นแปซิฟิกตะวันตกเฉียงใต้และรัฐบาลไทยตกลงว่าจะร่วมมือเต็มที่ในบรรดาข้อตกลง เพื่อความมั่นคงระหว่างประเทศ ซึ่งองค์การ

สหประชาชาติหรือคณะมนตรีความมั่นคงแห่งองค์การนั้นเห็นชอบแล้วและหากจะเกี่ยวเนื่องถึงประเทศไทยและเฉพาะอย่างยิ่งในบรรดาข้อตกลงเพื่อความมั่นคงระหว่างประเทศ ซึ่งหากจะเกี่ยวกับประเทศหรือ เขตแคว้นเหล่านั้น

ข้อ เจ็ด

รัฐบาลไทยรับว่า จะไม่ตัดคลองข้ามอาณาเขตไทยเชื่อมมหาสมุทรอินเดียกับอ่าวไทย โดยรัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรมิได้เห็นพ้องด้วยก่อน

การร่วมมือทางพาณิชย์และทางเศรษฐกิจ

ข้อ แปด

รัฐบาลไทยตกลงว่า จะจัดกระบวนการทุกอย่างที่จะกระทำได้ เพื่อกลับสถาปนาการค้าขาเข้าและขาออกระหว่างประเทศไทยฝ่ายหนึ่งกับอาณาเขตบริติชที่ใกล้เคียงอีกฝ่ายหนึ่งและจะยึดถือและรักษานโยบายฐานะเพื่อนบ้านที่ดีใน ส่วนที่เกี่ยวกับการเดินเรือชายฝั่ง

ข้อ เก้า

รัฐบาลไทยรับว่าจะเจรจากับรัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรโดยเร็วที่สุดที่จะกระทำได้ เพื่อทำสนธิสัญญาการตั้งถิ่นฐาน การพาณิชย์และการเดินเรือฉบับใหม่และทำอนุสัญญาการกงสุล โดยอาศัย การถ้อยที่ถ้อยใช้หลักการในข้อสิบเอ็ดข้างล่างนี้เป็นมูลฐาน

ข้อ สิบ

รัฐบาลไทยรับว่าจะเจรจากับ รัฐบาลอินเดียโดยเร็วที่สุดที่จะกระทำได้ เพื่อทำสนธิสัญญาการพาณิชย์และการเดินเรือฉบับใหม่ โดยอาศัยการถ้อยที่ถ้อยใช้หลักการในข้อต่อไปนี้เป็นมูลฐาน

ข้อ สิบเอ็ด

(1) ระหว่างที่ยังไม่ได้ทำสนธิสัญญาและอนุสัญญาดังกล่าวในข้อเก้าและสิบข้างบนนี้และภายใต้บังคับแห่งวรรค (2) ของข้อนี้ รัฐบาลไทยรับว่าจะถือตามบทบัญญัติแห่งสนธิสัญญาการพาณิชย์และการเดินเรือ ซึ่งลงนามกัน ณ กรุงเพทเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน ค.ศ.1937 กับทั้งรับว่า นอกจาก สนธิสัญญานั้นจะอนุญาตให้กระทำได้โดยชัดแจ้งแล้วจะไม่ใช้กระบวนการใดๆ บังคับ อันเป็นการอาศัยเหตุสัญชาติกีดกัน ผลประโยชน์ทางพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม ฝ่ายบริติชหรือผู้ประกอบการวิชาชีพ ฝ่ายบริติชจากการมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจและการค้าของไทยหรือกระบวนการใดๆ ที่บังคับให้รักษาไว้ซึ่งสต็อกหรือส่วนสำรองเกินกว่าที่จะปฏิบัติกันอยู่โดยปกติในการพาณิชย์ การเรือ การอุตสาหกรรมหรือการธุรกิจ

(2) คำมั่นสัญญาของรัฐบาลไทยดังกล่าวข้างบนนี้ (ก)ให้มีข้อยกเว้นใดๆ ได้ตามแต่จะได้ออกกันในเวลาใดๆ ระหว่างรัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรหรือรัฐบาลอินเดีย แล้วแต่กรณีกับรัฐบาลไทย (ข) นอกจากจะได้อี้ออกไปด้วยความตกลงพร้อมกันจะเป็น อันตกไป ถ้าหากว่าสนธิสัญญาและอนุสัญญาดังกล่าวใน ข้อเก้าและสิบ ไม่ได้กระทำกันภายในกำหนดเวลาสามปี นับแต่วันใช้ความตกลงนี้

(3) ความในข้อนี้ไม่ให้ถือว่า เป็นการตัดทางที่จะให้ผลปฏิบัติ ซึ่งให้ประโยชน์อนุเคราะห์ เท่าเทียมกันแก่คนชาติและภารฐานะของสหประชาชาติ ทั้งหมดหรือแต่ชาติหนึ่ง ชาติใด

ข้อ สิบสอง

รัฐบาลไทยรับว่าจะมีส่วนร่วมในข้อตกลงระหว่างประเทศทั่วไปใดๆ เกี่ยวกับดีบุกหรือยาง ซึ่งอนุโลมตามหลักการเกี่ยวกับข้อตกลงว่าด้วยโภคภัณฑ์ตามแต่องค์การสหประชาชาติหรือคณะมนตรีเศรษฐกิจและการสังคมแห่งองค์การนั้นจะได้ตกลงกัน

ข้อ สิบสาม

จนกระทั่งวันซึ่งจะเป็นวันเดียวหรือต่างวันกันก็ได้ แต่ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 กันยายน ค.ศ.1947 รัฐบาลไทยรับว่า นอกจากจะได้เป็นไปตามคำแนะนำของคณะกรรมการประสม ผนวชชิงตันหรือองค์การคณะใดๆ ที่จะมาทำการแทนและในกรณีข้างบน นอกจากจะได้เป็นไปตามคำอำนวยขององค์การพิเศษที่จะจัดตั้งขึ้นเพื่อการนั้นแล้ว จะห้ามบรรดาการส่งข้าว ดีบุก ยางและไม้สัก ออกนอกประเทศและจะจัดระเบียบการค้าและเร้าการผลิต โภคภัณฑ์เหล่านี้

ข้อ สิบสี่

รัฐบาลไทยรับว่า โดยเร็วที่สุดที่พอ จะกระทำได้โดยเอาข้าวไว้ให้เพียงพอแก่ความต้องการภายในของ ไทยแล้ว จะจัดให้มีข้าวสาร ณ กรุงเทพฯ โดยไม่คิดมูลค่า เพื่อให้ องค์การที่รัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรจะได้แจ้งให้ทราบนั้น ใช้ ประโยชน์ได้เป็นปริมาณเท่ากับข้าวส่วนที่เหลือซึ่งสะสมไว้และมี อยู่ในประเทศไทย ณ บัดนี้ แต่ ไม่เกินหนึ่งกับกึ่งล้านตันเป็น อย่างมากหรือจะตกลงกันให้เป็นข้าวเปลือก หรือข้าวกล้องใน ปริมาณอันมีค่าเท่ากันก็ได้ เป็นที่ตกลงกันว่าจำนวนข้าวสารอัน แน่นอนที่จะจัดให้มีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ได้ตามความในข้อนี้ นั้น องค์การดังกล่าวข้างต้นจะเป็นผู้กำหนดและข้าวสาร ข้าวเปลือก หรือ ข้าวกล้องที่ส่งมอบตามความในข้อนี้ จะได้อุบัติตาม มาตรฐานคุณภาพอันเป็นที่ตกลงกันตามที่เจ้าหน้าที่ ดังกล่าว จะได้กำหนด

ข้อ สิบห้า

จนกระทั่งวันที่ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 กันยายน ค.ศ.1947 รัฐบาลไทยตกลงว่าจะจัดให้องค์การข้าว ดังกล่าวในข้อสิบสาม และข้อสิบสี่ที่ใช้ประโยชน์ได้ในข้าวทั้งหมด อันเป็นส่วนที่เหลือจากความต้องการภายในประเทศ ข้าวเช่นว่านี้ นอกจากข้าวที่ส่งมอบโดยไม่มีคิด มูลค่าตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้ใน ข้อสิบสี่นั้น จะได้ส่งให้โดยวิธีองค์การพิเศษดังกล่าวในข้อสิบ สามและสิบสี่จะได้แจ้ง ให้ทราบและตามราคาที่กำหนดด้วยความตกลงกับองค์การนั้น ทั้งนี้โดยคำนึงถึงราคาข้าวที่ควบคุมใน เขตแคว้นอื่นๆ ในเอเชีย ซึ่งส่งข้าวออกนอกประเทศ

การบินพลเรือน

ข้อ สิบหก

รัฐบาลไทยจะให้สายการบินอากาศ
ฝ่ายพลเรือนแห่งจักรภพประชาชาติบริติชได้รับผลปฏิบัติโดยความ
ตกลงอันจะได้เจรจากันกับรัฐบาลแห่งสมาชิกของจักรภพประชา
ชาติ บริติชในเรื่องการจัดตั้งบำรุงรักษาและเดินสายการบินอากาศ
เป็นระเบียบประจำ ซึ่งให้ประโยชน์อนุเคราะห์ ไม่น้อยกว่าที่ได้ให้
แก่อิมปีเรียล แอร์เวย์ส ตามหนังสือที่ได้แลกเปลี่ยนกัน ณ
กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม ค.ศ.1937

ที่ฝั่งสหสงคราม

ข้อ สิบเจ็ด

รัฐบาลไทยรับว่าจะทำความตกลงกับรัฐบาล
แห่งสหราชอาณาจักรและรัฐบาลอินเดีย เพื่อต่างฝ่ายต่างบำรุง
รักษาที่ฝั่งสหสงคราม ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่การจัดตั้งถาวรและ
การดูแลในภายหน้าแห่งที่ฝั่งสหสงครามของฝ่ายบริติชกับฝ่าย
อินเดียและที่ฝั่งสหสงครามของฝ่ายไทยในอาณาเขตของแต่ละ
ฝ่าย

ปกิณณกะ

ข้อ สิบแปด

รัฐบาลไทยตกลงถือว่ายังคงใช้อยู่ซึ่ง
บรรดาสนธิสัญญาสองฝ่ายระหว่างสหราชอาณาจักรกับประเทศ
ไทยและระหว่างอินเดียนกับประเทศไทย ตามแต่ รัฐบาลแห่งส
หราชอาณาจักรและรัฐบาลอินเดียจะได้ระบุแล้วแต่กรณี ภายใต้
บังคับแห่งข้อแก้ไขใดๆ ที่รัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรหรือรัฐบาล
อินเดียจะแจ้งให้ทราบและถือว่าสนธิสัญญาใดๆ ซึ่งมีได้ระบุไว้
ดังกล่าวนั้น เป็นอันยกเลิกไป

ข้อ ลิบเก้า

รัฐบาลไทยตกลงถือว่ายังคงให้อยู่ระหว่างสหราชอาณาจักรกับประเทศไทยและระหว่างอินเดียกับประเทศไทย บรรดาสนธิสัญญา อนุสัญญาหรือความตกลงหลายฝ่ายซึ่ง ทำไว้ก่อนวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ.1941 (ก) ที่ประเทศไทยและสหราชอาณาจักรหรืออินเดียแล้ว แต่กรณีเป็นภาคีอยู่ในขณะนั้น และยังคงเป็นภาคีอยู่ (ข) ที่สหราชอาณาจักรหรืออินเดีย แล้วแต่กรณี เป็นภาคีอยู่ในขณะนั้นและยังคงเป็นภาคีอยู่แต่ประเทศไทยมิได้เป็นภาคี ทั้งนี้ รัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรหรือรัฐบาลอินเดียจะได้แจ้งให้รัฐบาลไทยทราบเมื่อได้รับคำแจ้งความดังกล่าว รัฐบาลไทยจะได้จัดการที่จำเป็นโดยทันที ตามความใน สนธิสัญญา อนุสัญญา หรือความตกลงดังกล่าว ซึ่งประเทศไทย มิได้เป็นผลตามบทบัญญัติแห่งหนังสือสัญญานั้นๆ ในส่วนที่ เกี่ยวกับสหราชอาณาจักรหรืออินเดียแล้วแต่กรณีโดยวิธีนิติบัญญัติหรือทางปกครองตามแต่จะเหมาะสม รัฐบาลไทยตกลงด้วยว่า จะสนองตามข้อแก้ไขใดๆ ในหนังสือสัญญานั้น ซึ่งหากจะได้ใช้บังคับตามข้อกำหนดแห่งตราสารดังกล่าวหลังจากวันหน้านั้น

ข้อ ยี่สิบ

ในระหว่างที่ยังไม่ได้รับให้เข้าเป็นภาคีแห่งองค์การระหว่างประเทศใดๆ ซึ่งตั้งขึ้นภายหลังวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ.1941 อันเป็นองค์การที่สหราชอาณาจักรหรืออินเดียเป็นสมาชิกอยู่รัฐบาลไทยตกลงว่าจะปฏิบัติตามข้อผูกพันใดๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากหรือเนื่องด้วยองค์การนั้นๆหรือเอกสารที่จัดตั้งองค์การนั้นๆ ขึ้น ตามแต่รัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรหรือรัฐบาลอินเดียแล้วแต่กรณี จะได้ระบุในเวลาใดๆ

ข้อ ยี่สิบเอ็ด

โดยคำนึงถึงคำมั่นสัญญาซึ่ง รัฐบาลไทยให้ไว้ข้างบนนี้ รัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรและรัฐบาลอินเดียตกลงถือว่า สถานะสงครามเป็นอันสิ้นสุดลงและดำเนินการโดยทันที ในอันจะกลับเจริญความสัมพันธ์ทางไมตรีกับประเทศไทยและแลกเปลี่ยนผู้แทนทางทูตกัน

ข้อ ยี่สิบสอง

รัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักร และรัฐบาลอินเดียรับรองด้วยว่าจะสนับสนุนการที่ประเทศไทยสมัครเข้าเป็นสมาชิกแห่งสหประชาชาติ

วิเคราะห์ศัพท์และวันใช้ความตกลง

ข้อ ยี่สิบสาม

ภาคีผู้ทำสัญญานี้ตกลงกันว่า คำว่า "บริติช" ในความตกลงนี้

(1) เมื่อใช้แก่บุคคลธรรมดา หมายความว่า บรรดาคนในบังคับของสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งบริเตนใหญ่ ไอร์แลนด์ และอาณาจักร บริติชอันพันทะเลทั้งหลาย จักรพรรดิแห่งอินเดีย ตลอดจนบรรดาบุคคลในอารักขาของสมเด็จพระมหากษัตริย์

(2) เมื่อใช้แก่อาณาเขต หมายความว่า บรรดาอาณาเขตใดๆ ในอริบไตย อธิราชย์ อารักขา หรือ อาณัติของสมเด็จพระมหากษัตริย์ แล้วแต่กรณี

(3) เมื่อใช้แก่นนิติบุคคล หมายความว่า บรรดานิติบุคคลซึ่งได้รับสถานภาพเช่นนั้นจากกฎหมายที่ใช้อยู่ในอาณาเขตใดๆ ดังกล่าวแล้ว และ

(4) เมื่อใช้แก่ทรัพย์สิน สิทธิ หรือ ผลประโยชน์หมายความว่า ทรัพย์สิน สิทธิหรือผลประโยชน์ของ บุคคลดังระบุไว้ใน (1) หรือ (3) ข้างบนนี้ แล้วแต่กรณี

ข้อ ยี่สิบสี่

ความตกลงนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างทำยี่ได้ลงนาม และประทับตราความตกลงนี้ไว้เป็นสำคัญ

ทำควบกันเป็นสามฉบับ เป็นภาษาอังกฤษ ณ สิงคโปร์ เมื่อวันที่หนึ่งมกราคมคริสต์ศักราช พันเก้าร้อยสี่สิบหก ตรงกับวันพุธศักราชสองพัน สี่ร้อยแปดสิบเก้า ฝ่ายบริเตนใหญ่และ ไอร์แลนด์เหนือ

(ลงนาม) ม.อี.เดนิง

ฝ่ายอินเดีย

(ลงนาม) ม.ส.อานะย์

(ลายมือชื่อนี้ได้ลงไว้ด้วยความตกลงกับผู้แทนของสมเด็จพระเจ้า

(ลงอักษรนาม) ม.ส.เอ พระราชาธิ

บดีในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในความสัมพันธ์กับ
บรรดารัฐอินเดีย)

ฝ่ายไทย

(ลงพระนาม) วิวัฒน

(ลงนาม) พระยาอภัยสงครามพลโท

(ลงนาม) ส.วินิจชัยกุล

(ดิเรก ชัยนาม, 2513: 467-483)

FORMAL AGREEMENT
FOR THE TERMINATION OF THE STATE
OF WAR BETWEEN SIAM AND GREAT BRITAIN
AND INDIA
AND
EXCHANGE OF NOTES
BETWEEN THE SIAMESE GOVERNMENT AND
AUSTRALIA WITH A VIEW TO TERMINATING THE
STATE OF WAR
SIGNED AT SINGAPORE
ON 1ST January 1946

COMMUNIQUE

Following the declaration of war on Great Britain by the Siamese Government at that time. Great Britain has considered that a state of war arose between the two countries as from that moment.

Normally speaking, in order to terminate a state of war the victorious power usually imposes a peace treaty upon the defeated nation; and it is only upon the signing of the peace treaty that the state of war is terminated. Siam has fallen into such a situation, but in view of the resistance movement organized by the Siamese both inside and outside the country acting in co-operation against the enemy of the Allies and of the manifestation of the will to co-operate with the United Nations, as well as of the fact that the Government responsible for bringing about the state of war had already fallen, Great Britain generously decided to adopt a novel method, that is to say, instead of making Siam conclude a treaty of peace, Great Britain merely required Siam to accept certain terms relating to the restitution of the property which had suffered damage during the war and to the co-operation of Siam in the

economic rehabilitation and in ensuring international security as well as promoting world peace in order to prevent war in the future.

The terms required of Siam by Great Britain were the subject of an agreement signed between the representatives of the two countries at Singapore on January 1 st B.E.2489. Upon the signing of this agreement the state of war between Great Britain and Siam is terminated and the friendly relations between the two countries which happily existed formerly and have unfortunately been interrupted are now restored as heretofore.

Whatever legislative measures may have to be taken in order to comply with the terms of the agreement will be submitted to the Assembly as soon as possible.

From the agreement between Siam and Great Britain it hopefully appears that Great Britain has put forward only such claims as should be put forward and that she will show sympathy and accommodation in the application of the agreement. Great Britain has already manifested her friendly disposition by proposing to assist in financial and monetary matters with a view to the rapid economic recovery of Siam, by agreeing to regard the state of war as terminated and to proceed at once to the resumption of friendly relations with Siam and to exchange diplomatic representatives and by undertaking to support Siam's candidature for membership of the United Nations. Such goodwill is an evidence of her good intentions both now and in the future.

Office of the Presidency of the Council of Ministers

1 St January 2489

FORMAL AGREEMENT

for the termination of the state of war
between Siam and Great Britain
and India

Signed at Singapore on 1st January 1946.

WHEREAS by a Proclamation made in Bangkok on August 16th 1945 the Regent of Siam did. In the name of his Majesty the King of Siam, proclaim the declaration of war made by Siam on January 25th 1942 against the United Kingdom to be null and void in that it was made contrary to the will of the Siamese people and in violation of the constitution and laws of Siam, and

WHEREAS the proclamation of August 16th 1945 aforesaid was the same day unanimously approved by the National Assembly of Siam, and

WHEREAS the Siamese Government have repudiated the Alliance entered into by Siam with Japan on December 21st 1941 together with all other Treaties, Pacts or Agreements concluded between Siam and Japan, and

WHEREAS the Siamese Government are anxious to play their full part in mitigating the effects of the war, particularly in such measures may be designed to assist in the restoration of international security and general economic welfare, and

WHEREAS the Government of the United Kingdom and the Government of India, in consideration of the acts of repudiation already carried out by the Siamese Government, and not unmindful of the services rendered by the resistance movement in Siam during the war with Japan, desire to bring the state of war to an immediate end,

NOW THEREFORE the Government of the United Kingdom and the Government of India on the one hand and the Siamese Government on the other, being desirous of renewing the relations of close friendship which existed before the war, have resolved to conclude an agreement for these purposes and have accordingly appointed as their plenipotentiaries:

Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland:

Mr. M.E. Dening, C.M.G., O.B.E.

Government of India:

Mr. M.S. Aney

Siamese Government:

His Serene Highness

Prince Viwatchai Chaiyant

Lieutenant-General Phya Abhai

Songgram

Nai Serm Vinicchayakul

Who having communicated their full powers, found in good and due form, have agreed as follows:

RESTITUTION AND READJUSTMENT

ARTICLE ONE

The Siamese Government agree to repudiate all measures pursuant to the above mentioned declaration of war made on January 25th 1942, and to take the necessary legislative and administrative measures to give effect to that repudiation.

ARTICLE TWO

The Siamese Government declare as null and void all purported acquisitions of British territory made by Siam later than December 7th 1941, as well as all titles, rights, properties and interests acquired in such territory since that date either by the Siamese state or by Siamese subjects. The Siamese Government agree to take the necessary legislative measures to give effect to the foregoing declaration and in particular

(a) to repeal and declare null and void ab initio all legislative and administrative measures relating to the purported annexation by, or incorporation in, Siam of British territories effected after December 7th 1941.

(b) to withdraw as may be required by the competent civil or military authority all Siamese military personnel from all such British territories and all Siamese officials and nationals who entered these territories after their purported annexation by, or incorporation in, Siam.

(c) to restore all property taken away from these territories, including currency except to the extent to which it can be established that fair value has been given in exchange.

(d) to compensate loss or damage to property, rights and interests in these territories arising out of the occupation of these territories by Siam.

(e) to redeem in sterling out of former sterling reserves current Siamese notes collected by the British authorities in British territory occupied by Siam since December 7th 1941.

ARTICLE THREE

The Siamese Government agree to assume responsibility for safeguarding, maintaining and restoring unimpaired, British property, rights and interests of all kinds in Siam and for payment of compensation for losses or damage sustained. The term "property, rights and interests" shall include inter alia, the official property of the Government of the United Kingdom and of the Government of India, property of the ownership has been transferred since the outbreak of war, pensions granted to British nationals, stocks of tin, teak and other commodities, shipping and wharves, and tin, teak and other leases and concessions granted to British firms and individuals prior to December 7th 1941, and still valid at that date.

ARTICLE FOUR

The Siamese Government agree to desequstrate British banking and commercial concerns and permit them to resume business.

ARTICLE FIVE

The Siamese Government agree to accept liability, with the addition of interest, at an appropriate percentage, in respect of payments in arrears, for the service of loans and for payment of pensions in full since the date when regular payments ceased.

SECURITY

ARTICLE SIX

The Siamese Government recognize that the course of events in the war with Japan

demonstrates the importance of Siam to the defense of Malaya, Burma, India and Indo-China and the security of the Indian Ocean and South-West Pacific areas and the Siamese Government agree to collaborate fully in all international security arrangements approved by the United Nations Organization or its Security Council which may be pertinent to Siam and especially such international security arrangements as may relate to those countries or areas.

ARTICLE SEVEN

The Siamese Government undertake that no canal linking the Indian Ocean and the Gulf of Siam shall be cut across Siamese territory without the prior concurrence of the Government of the United Kingdom.

COMMERCIAL AND ECONOMIC COLLABORATION

ARTICLE EIGHT

The Siamese Government agree to take all possible measures to re-establish important export trade between Siam on the one hand and neighboring British territories on the other, and to adopt and maintain a good-neighborly policy in regard to coastal shipping.

ARTICLE NINE

The Siamese Government undertake to negotiate with the Government of the United Kingdom as soon as practicable a new Treaty of Establishment, Commerce and Navigation and a Consular

Convention based on the reciprocal application of the principles in Article Eleven below.

ARTICLE TEN

The Siamese Government undertake to negotiate with the Government of India as soon as practicable a new Treaty of Commerce and Navigation based on the reciprocal application of the principles in the following Article.

ARTICLE ELEVEN

(1) Pending the conclusion of the Treaties and Convention referred to in Articles Nine and Ten above and subject to paragraph (2) of this Article, the Siamese Government undertake to observe the provisions of the Treaty of Commerce and Navigation signed at Bangkok on November 23rd 1937, and further undertake, except where the Treaty specifically authorizes such action, not to enforce any measures excluding British commercial or industrial interests of British professional men on grounds of nationality from participation in Siamese economy and trade, or any measures requiring them to maintain stocks or reserves in excess of normal commercial, shipping, industrial or business practice.

(2) The above-mentioned undertakings of the Siamese Government (a) shall be subject to such exceptions, if any, as may at any time be agreed to between the Government of the United Kingdom or the Government of India, as the case may be, and the Siamese Government; (b) shall, unless prolonged by

agreement, lapse if the Treaties and Conventions referred to in Articles Nine and Ten have not been concluded within a period of three years from the coming into force of this Agreement.

(3) Nothing in this Article shall be deemed to preclude the grant of equally favorable treatment to nationals and enterprises of any or all other United Nations.

ARTICLE TWELVE

The Siamese Government undertake to participate in any general international arrangement regarding tin or rubber which conforms with such principles regarding commodity arrangements as may be agreed by the United Nations Organization or its Economic and Social Council.

ARTICLE THIRTEEN

Until a date or dates not later than September 1st 1947 the Siamese Government undertake to prohibit, except in accordance with the recommendations of the Combined Boards in Washington, or any successor body, and in the case of rice, under the direction of a special organization to be set up for the purpose, any exports of rice, tin, rubber and teak and to regulate trade in and stimulate production of these commodities.

ARTICLE FOURTEEN

The Siamese Government undertake to make available free of cost at Bangkok to an

organization to be indicated by the Government of the United Kingdom and as quickly as may be compatible with the retention of supplies adequate for Siamese internal needs, a quantity of rice equal to the accumulated surplus of rice at present existing in Siam, subject to a maximum of one and a half million tons, or if so agreed the equivalent quantity of paddy or loonzain. It is agreed that the exact amount of rice to be made available under this Article shall be determined by the organization above mentioned and that the rice, paddy or loonzain delivered under this Article shall conform to the agreed standards of quality to be determined by the same authorities.

ARTICLE FIFTEEN

Until a date not later than September 1st 1947 the Siamese Government agree to make available to the rice organization mentioned in Article Thirteen and Article Fourteen all rice surplus to the internal needs of Siam. Such rice, with the exception of rice delivered free in accordance with the undertaking given in Article Fourteen, will be supplied free in accordance with the undertaking given in Article Fourteen, will be supplied in such manner as the special organization mentioned in Article Thirteen and Article Fourteen shall indicate, and at prices fixed in agreement with it, having regard to the controlled prices of rice in other Asiatic rice-exporting areas.

CIVIL AVIATION

ARTICLE SIXTEEN

The Siamese Government shall accord to the civil air services of the British Commonwealth

of Nations, by means of agreements to be negotiated with the Governments of members of the British Commonwealth of Nations, treatment in regard to establishment, maintenance and operation of regular air services not less favorable than that accorded to Imperial Airways by the notes exchanged at Bangkok on December 3rd 1937.

WAR GRAVES

ARTICLE SEVENTEEN

The Siamese Government undertake to enter into an agreement with the Government of the United Kingdom and the Government of India for the mutual upkeep of war graves, with a view to the permanent establishment and future care of British and Indian war graves and of Siamese war graves in their respective territories.

MISCELLANEOUS

ARTICLE EIGHTEEN

The Siamese Government agree to regard as in force such bilateral treaties between the United Kingdom and Siam and India and Siam as may respectively be specified by the Government of the United Kingdom and the Government of India, subject to any modifications the Government of the United Kingdom or the Government of India may indicate, and to regard as abrogated any such treaties not so specified.

ARTICLE NINETEEN

The Siamese Government agree to regard as being in force between the United Kingdom

and Siam and between India and Siam all multilateral treaties, conventions or agreements concluded prior to December 7th 1941 (a) to which Siam and the United Kingdom or India, as the case may be, were then and still are parties; (b) to which the United Kingdom or India, as the case may be, was then and till is a party, but to which Siam has not become a party, and which shall be notified to the Siamese Government by the Government of the United Kingdom or the Government of India. On the receipt of such notification the Siamese Government shall immediately take the necessary steps in accordance with the provisions of any such treaty, convention or agreement to which Siam is not a contracting party, to accede thereto, or if accession is not possible, shall give effect to the provisions thereof in respect of the United Kingdom or India, as the case may be, by such legislative or administrative means as may be appropriate. The Siamese Government agree also to accept any modifications thereto which may have come into effect in accordance with the terms of such instruments since that date.

ARTICLE TWENTY

Pending admission to any international organisation set up since December 7th 1941 being an organisation of which the United Kingdom or India is a member, the Siamese Government agree to carry out any obligations arising out of, or in connection with, any such organisation or the instruments constituting it, as may at any time be specified by the Government of the United Kingdom or the Government of India, as the case may be.

ARTICLE TWENTY-ONE

In consideration of the above undertakings made by the Siamese Government, the Government of the United Kingdom and the Government of India agree to regard the state of war as terminated and to proceed at once to the resumption of friendly relations with Siam and to exchange diplomatic representatives.

ARTICLE TWENTY-TWO

The Government of the United Kingdom and the Government of India also undertake to support Siam's candidature for membership of the United Nations.

DEFINITIONS AND DATE OF ENTRY INTO
FORCE OF AGREEMENT

ARTICLE TWENTY-THREE

It is agreed by the contracting parties that the term "British" in this agreement

(1) When applied to physical persons shall mean all subjects of His Majesty the King of Great Britain, Ireland and the British Dominions beyond the seas, Emperor of India, and all persons under His Majesty's protection;

(2) When applied to territory shall mean any territory under His Majesty's sovereignty, suzerainty, protection or mandate, as the case may be;

(3) When applied to legal persons, shall mean all legal persons deriving their status as such from the law in force in any such territory; and

(4) When applied to property, rights or interests shall mean the property, rights or interests of persons specified under (1) or (3) above, as the case may be.

ARTICLE TWENTY-FOUR

This agreement shall enter into force as from today's date.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned have signed the present agreement and have fixed thereto their seals.

Done in triplicate at Singapore this first day of January in the nineteen hundred and forty-sixth year of the Christian Era, corresponding to the two thousand four hundred and eighty-ninth year of the Buddhist Era, in the English language.

GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND

(Signed) M.E. Dening

INDIA

(Signed) M.S. Aney

(This signature is appended in agreement with (Initialed) M.S.A. His Majesty's Representative for the exercise of the functions of the Crown in its relations with Indian States)

SIAM

(Signed) Viwat

(Signed) Phya Abhai Songgram

LieutGen.

(Signed) S.Vinicchayakul

(ดิเรก ชัยนาม, 2513: 467-483)

9. ประกาศสันติภาพ

ประกาศสันติภาพ

ในพระปรมาภิไธยพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ 1 สิงหาคม พุทธศักราช 2487)

ปรีดี พนมยงค์

โดยที่ประเทศไทยได้เคยถือนโยบายอัน แน่วแน่ว่าจะรักษาความเป็นกลางอย่างเคร่งครัด และจะต่อสู้การรุกรานของต่างประเทศทุกวิถีทาง ดังปรากฏเห็นได้ ชัดจากการ ที่ได้มีกฎหมายกำหนดหน้าที่ของคนไทยในเวลารบ เมื่อพุทธศักราช 2484 อยู่แล้วนั้น ความจำนง อันแน่วแนดังกล่าวนี้ ได้แสดงให้เห็นประจักษ์แล้วในเมื่อญี่ปุ่น ได้ยกตราทัพเข้ามาดินแดนประเทศไทยในวันที่ 8 ธันวาคม พุทธศักราช 2484 โดยได้มีการต่อสู้การรุกรานทุกแห่งและทหาร ตำรวจ ประชาชน พลเมืองได้เสียชีวิตไปในการนี้เป็นอันมาก

เหตุการณ์อันปรากฏเป็นลัทธิพิยานนี้ ได้แสดงให้เห็นอย่างแจ่มแจ้งว่า การประกาศสงครามเมื่อวันที่ 25 มกราคม พุทธศักราช 2485 ต่อบริเตนใหญ่และสหรัฐอเมริกา ตลอดทั้งการกระทำทั้งหลายซึ่งเป็นปรปักษ์ ต่อสหประชาชาตินั้น เป็นการกระทำอันผิดจากเจตจำนงของประชาชนชาวไทยและฝ่าฝืนขึ้นขัดต่อบทบัญญัติแห่ง รัฐธรรมนูญและกฎหมายบ้านเมือง ประชาชนชาวไทยทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งอยู่ในฐานะที่จะช่วยอันเป็นการจะก่อความสงบเรียบร้อย พึงยึดมั่นในอุดมคติซึ่งได้วางไว้ในข้อตกลงของสหประชาชาติ ณ นครซานฟรานซิสโก

ประกาศ วันที่ 16 สิงหาคม พุทธศักราช 2488
เป็นปีที่ 12 ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระราชโองการ

ทวี บุญยกตุ

รัฐมนตรี

สุพจน์ ด้านตระกูล ให้ความเห็นว่า

ฉะนั้นประกาศโมฆะกรรมแห่งประกาศสงครามต่อบริเตนใหญ่และสหรัฐอเมริกาฯ นั้นจึงมิใช่ "การตีหัวเขาแล้วเห็นท่าว่าสู้เขาไม่ได้ก็วิ่งหลบเข้าบ้าน" หากเป็นผลแห่งการที่เสรีไทยทั้งหลายได้สละชีวิตและ ความเหนื่อยยากในการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของ ขบวนการเสรีไทยดังกล่าว จนกระทั่งสัมพันธมิตรเห็นใจ แล้วจึงแนะนำมายังผม ให้มีประกาศตามความในประกาศสันติภาพนั้น (สุพจน์ ด้านตระกูล, 2527: 122-124)

10. ข้อกำหนดความเข้าใจกันเป็นความลับ

National Archives, USA. SRDJ Box 26
P.22301

5 May 1942 from Foreign Minister (Tokyo) to
Japanese Ambassador (Bangkok), No.575

According to a message received from our
Military Attache in Bangkok, PIBUL, who for sometime has
been complaining that to leave the Thai army which has
been stationed on the north border to face the coming rainy
season with no activity in view, would result in the increase
of unrest, in the discontented parties in Thai, and especially
among the Military, which might even become the cause of
making his own position insecure, requested the following of
our Attache on April 30 th.

1. He wishes at this time to
immediately carry out an attack in the northern territory east
to the SALWEEN RIVER, and advance to the Chinese
border.

2. He believes that the Thai Army
can make an attack on the Chinese army here with no
assistance, and that it is not necessary for them to wait on
shipment of armament from Japan, but they can start
operations immediately.

3. After the war he wishes that
we give Thai the territory east of the SALWEEN RIVER.

In regard to the above the Attache said that according to the published statement of TOJO (Burma) was to be given independence in the future and so to make this area apart of Thailand would be very difficult.

PIBUL said, in that case could not this area be a small independent country like Luxemburg. The Attache's opinion in regard to the above is that it might be well to the area north of SALWEEN RIVER to Thailand, or even if it were made an independent country as PIBUL suggested there would be no complaint. In either case though as far as PIBUL is concerned, if the Army which he has transferred for the attack and which he says is ready to carry out an independent offensive is not used at this time for that purpose before they lose their spirit, there is great danger that the discontent generated may be such as to threaten the existence of the PIBUL Administration.

I think this matter might well be a joint Japanese-Thailand Campaign and as will have to be handled as a separate problem. It will be necessary for us to consider the problem of the restoration of territory together with our policy toward Burma. So please keep this matter secret to yourself, ascertain in some secret manner just how much fever PIBUL has for this matter, and wire by return dispatch #34895 Navy trans. 5-7-42)

ประวัติผู้เขียน

นางสาวมณีจุกา วชิโรทยางกูร เกิดวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ.2518 เป็นบุตรของ รองศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์ไพฑูริช วชิโรทยางกูรและนางไขศรีวิไล วชิโรทยางกูร สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้วยคะแนนเกียรตินิยมอันดับที่สอง คะแนนเฉลี่ย 3.55 ณ โรงเรียนจิตรลดา สอบเข้าโครงการโควตานักเรียนที่มีระดับคะแนนสูงกว่า 3.00 ทั่วประเทศของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาปฐมวัย ได้คะแนนสูงสุด จากจำนวนผู้เข้าแข่งขันทั้งหมดทั่วประเทศ ปริญญาตรีรัฐศาสตรบัณฑิตสาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คะแนนเฉลี่ย 2.96 ในปีการศึกษา 2540 จากนั้นได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วาทยึกา ภาควิชาวาทยึกาและสื่อสารการแสดง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่นที่ 1 เมื่อปีการศึกษา 2541 และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2544 ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.31

